

Hydevadvej 12, 6230 Rødebro
Tlf.: 70 20 77 70
www.mayday-info.dk

Høring om EU-Kommissionens undersøgelse om nye genometnikker

24/5/2021

**Ministeriet for Fødevarer
Landbrug og Fiskeri**
Landbrugsstyrelsen

Hermed tillader vi os at indsende høringssvar på ovenstående opfordring

Kommissionen overvejer at undtage planter, der er fremstillet ved hjælp af ny genteknologi (New GE), fra EU-regulering, hvis deres tilsigtede egenskaber allerede er kendt fra konventionel avl, og der ikke er indsat transgener.

Det må vi på det kraftigste fraråde. Ethvert kunstigt indgreb som klip eller indsættelse, også uden transgener, vil have en effekt og kan have en utilsigtet langtidsvirkning, fx på den såkaldte "junk" DNA, altså DNA, der ikke ses at kode for noget. Måske har livet udviklet DNA'et inkl. junk-DNA'et i den pågældende organisme på netop denne måde som et udtryk for dens egentlige og oprindelige formål. Mange faktorer er endnu ukendte for videnskaben, og vi kan kun tage afstand fra at indrette naturen efter kommercielle interesser ved at ændre i gener, der ikke "passer" i industriens kram. Dette skal ses som en generel anke mod al genteknologi, med eller uden sakse.

De nye metoder som fx mutagenese, hvor man kunstigt påtvinger en organisme at mutere til fordel for forædlerens formål, kan ikke spores, men er stadig et indgreb i organismens livscyklus. Den bliver påtvunget en ændret og måske ufrivillig adfærd, hvilket er en overtrædelse af dens integritet og ret til at leve på en præmis om selvbestemmelse i forhold til dens formål som organisme. Denne præmis er et meget vigtigt grundbegreb for alt liv og bør ikke overtrædes.

Hvis loven ændres, er der stor sandsynlighed for, at krav om mærkning forsvinder. Mærkning af alle former for kunstige indgreb, som klip, indsættelse, fjernelse af gener samt påtvunget mutation er af yderste vigtighed, så forbrugerne kan orientere sig og træffe valg på oplyst grundlag. Dette har hidtil været "god latin" inden for GMO, og det skal der holdes fast ved. Hvis nye genometnikker ikke kommer ind under eksisterende regler, kan mærkning efter pres fra industrien, let undtages. Industrien har ingen interesse i mærkning, da den er helt bevidst om forbrugernes GMO-holdning og fravælgelse af GMO-produkter.

Man kan desuden mistænke, at den nye lovgivning skal imødekomme amerikansk lovgivning på området, som vælger at se GMO'er som "naturlige", så længe man ikke med det blotte øje kan se forskel på

afgrøderne, og på den måde har USA undgået mærkning. Amerikanske GMO-produkter vil kunne oversvømme markedet, uden at forbrugerne har mulighed for at vælge fra.

Erklæres hele denne gruppe af organismer for sikre, uden at EFSA har undersøgt og taget stilling til utilsigtede virkninger, er det meget problematisk og uansvarligt. Hvordan påvirker det dyr og mennesker på det mikrobiologiske plan at indtage de organismer på kort sigt? Og især på langt sigt? Begynder deres DNA at reagere på de nye organismer på en uhensigtsmæssig måde, men så langsomt, at ingen er i stand til at forbinde årsag og virkning?

Og hvilke miljøkonsekvenser vil det få fx på økologisk og biodynamisk dyrkning, hvis ikke-sporbare GMO'er tillades og udsættes i miljøet? Hele plantemassen kan på sigt blive inficeret, og erhvervet kan risikere at gå til grunde, fordi de fine, rene standarder ikke kan opretholdes.

Testbiotech giver en tabeloversigt over de forskellige risikokategorier, som EFSA ikke eller ikke i tilstrækkelig grad har taget hensyn til. På baggrund af denne oversigt konkluderer vi, at enhver godkendelse af en ny genmodificeret organisme skal omfatte en grundig risikovurdering for at undgå sundheds- og miljøskader.

Vi opfordrer til, at afgørelsen fra EU-domstolen den 25 juli 2018 (sag C-528/16) fastholdes, og at de nye genteknikker fortsat er underlagt gældende EU-regulering.

Charlotte Ryø

pva.

Oplysningsforbundet May Day
Hydevadvej 12, Hønkys, DK-6230 Rødekro
www.mayday-info.dk